



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Sapiente Fructuoso Epistolares Libri quinque

Bonifacio, Juan

Ingolstadii, 1606

XI. Patri Ioanni Ramires de concionis salibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51159](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51159)

quàm frigere ad populum, suae
 fantiæ tam multos testes velle
 gere. Quæ de salibus concionis dic
 da præterea restabant, ex illa epist
 cognosces, vel in ea potiùs leges,
 Iohanni Ramires inscripsimus, cui
 te mittetur exemplum. Scis quam
 pere mihi ille sit charus, quamq;
 rat strenuè: non illum senectus a
 concionandi munere abstrahit, non
 tardat inualetudo. Florens homi
 ætas nobilitata triumphis atque
 riis est, multos enim Christo pep
 & ab iis est libenter auditus, qui
 valde metuebant. Iam verò ad
 templorum suggestum tantam
 buit reuerentiam, vt nihil vnquam
 cerit, quo loci sanctitatem macula
 Ita enim viuit, vt se concionator
 esse meminerit. Vale.

PATRI IOANNI RAMIREZ
De concionis salibus.

*Cicero lib.
 3. de orat.*



ET VS eloquentia, Iohanne
 ptime, vrbaniſſimam ſer
 tatem, ſeueriſſimamq;
 & rei

nitatem ab oratoribus humiliora, mi-
noraq; tractantibus meritò, ac iure re-
quirebat: neque si auditores, iudices-
que risissent, vitio vertebat, modò ora-
torius, non scurrilis iocus ille esset, qui
risum & gestientem lætitiã expres-
sisset. Enim verò Christianus orator,
qui fidei, morumq; causas defen-
dit, à ridiculis abhorret, lachrymas
elicit, concionem sale perspergit, quo
fit oratio ipsa conditior, sales refugit,
& facetias reformidat. Nihil enim
illa fingi tetrius concione potest, in-
qua populus metu solutus cachinna-
tur, temerè gestit, ludit, insanit, ca-
team facit è templo. Vereri quidem
facetulus concionator debet, ne sibi
nomen parafiti dicant, grauemq; litem
intendant, quòd illorum mendicita-
tis partum importunus impediãt, ne-
que enim possunt non suis mercibus
parafiti vilitatem metuere, quarum
vident copiam à concionatoribus im-
portari. Quin etiam copiosi homines,
& qui alere scurras solent, vt bonorum
& rei nummaria cõpendium faciant,

sumptuumque partem aliquam
 mant, dicaces hos, & iocosos
 ratores, gnathonesque dimittit
 quippe qui facetiis abundant,
 precio non emantur, & quas
 possit audire. Sed quid ego tam
 se & leniter rem sceleratissimam
 prehendo? Cur ridiculas conciones
 non vehementer exagito? Vel
 vim in dicendo tuam mihi liceret
 primere, qui seuerus concionator
 & facetiarum acerrimus accusator
 Quos iocari concionantes, praec
 entesque delectat, illis interdum
 dum pulpito esset, & lingua fun
 euellenda. Tempia enim dicent
 violat, altare polluit, rem diuinam
 nestat, sacerdoti sacrificanti, &
 ram sedenti facit iniuriam, cuius
 lenni precatione confirmatus ad
 dum orator ascendit: & sacra ben
 ctione munitus pedem in vestigia
 fuit virorum sanctorum, sanorum
 que sapientium. Quid illa tantu
 num leuiores censes, quae declar
 rem maximè diuinam esse concio

quam suggestus ornatur, dicturi, loquuntur
 inque fronti, ori, pectori crucis signū
 imprimitur, Deus ille trinus & vnus
 invocatur, candida vestis induitur,
 concionem diuinissimi Christi cor-
 poris sacrificij pars antecedit, pars ve-
 ro consequitur, auditores cruce signā-
 tur, sanctissima Dei mater in ipso con-
 cionis aditu, ac vestibulo salutatur.
 licet enim diui Bernardi vocem illam,
 contemisco sacerdotales nugas blas-
 phemias appellantis. Domesticas
 sacerorum hominum facetias vir hic
 sanctissimus hoc nomine affecit: de
 publicis tacuisset? in priuatis collo-
 quijs neminem sacerdotem nugari
 sinxit, in suggestis pateretur? qui fa-
 miliares iocos grauissimi nominis a-
 pud notauit, concionales inepti-
 as, quo tandem conuicio deformaret?
 Ergo diuus Hieronymus Ecclesiasti-
 ci doctoris nomine illos esse dignos
 censet, qui lacrymas, non qui risum,
 moueant, qui scelera coarguant,
 non qui loquantur ad voluntatem, in
 illa autem eiusdem ad Nepotianum,

Y 4 episto-

*Lib. 2. de
 considera-
 tio. Ad Eu-
 gen. Papā.*

In Esai. c. 3

epistola sic de seruanda seueritate
 præcipitur. *Omnes delicias & lepores
 & risu dignas urbanitates in com
 erubescimus, in seculi hominibus
 stamur: quanto magis in Monachis
 in Clericis, quorum & sacerdotum
 posito, & propositum ornatur sacer
 Hæc ille. Nihil non dicam neg
 um & publicum, & sacrum ger
 sed ne in tenebris quidem latent
 cendum, faciendum, cogitandum
 cerdoti est, quod serium, & graue
 sit, illisq̄ue oculis dignum, quibus
 nia patent, quiq̄ue vniuersa cont
 tur. Si vos (liceat mihi per te cum
 nugatoribus de Dei iniuria paul
 exostulare,) si vos inquam felle
 narratores, facetos imitatores nat
 finxit, moderationem requiro ve
 quæ rationis firmata iudicio nat
 solet vitia corrigere, & ingenia
 luxuriam refecare: sin id conduc
 ducitis, vt mœrorem pellatis ex
 mis (premur enim aduersis res
 & turbidis, lugendiq̄ue causæ qu
 die maiores, grauioresq̄ue cernunt
 pruden*

prudenciam iudiciumque desidero,
nihil vestris sit iocis insulsius,
nihil alienius, faciunt enim pro medi-
cina dolorem, ac vulnus, concionem-
que deprauant, quæ si ridicula abfuis-
sent, valde fortasse prodesset. Quidam
enim cæteroquin boni concionato-
res, atque vtilis semper hic errant.
Nemo tam est hebes, quin existimet
ridiculis iaciendis pulpita violari, quæ
esse debent sacrosancta, gestiunt audi-
tores alacritate futili, quos angit, mœ-
stos esse, lacrymare conflictarique
oportebat: ridet vulgus ignobile, ve-
strique similes vestra delectant: qui va-
lent ingenio, qui animum ad veritatẽ
referunt, & Euangelij authoritatem a-
mant ex animo, dolent, ingemiscunt,
stupiditias vestras execrantur, episcopi-
que succensent, per quos vobis conci-
onari, vel nugari potius licet: neque
enim tam querendum esse videtur, vt
vos effutire nugas pseueretis, qui istius
muneris estimatores nunquam fuistis,
quam conuiuere pontifices, quorum est
cauere ne sit insanis inter sapientes lo-
cus

Y 5 cus

*Cumq; ef-
set iam me-
ridies, illu-
debat illis
Elias discēs
clamate
Voce maio-
re, Deus
enim est,
Et forsitan
loquitur,
aut in di-
uersorio
est, aut in
itinere, aut
certè dor-
mit, & ex-
citetur.
Reg. 4.
cap. 18.*

locus, concionatorum habere de-
ctum, deq; suggesti dignitate labo-
re. Hæc tuo more Ioannes, paulo
à me dicta seuerius, sed quàm
rundam concionatorum leuitas
sceret, longè mansuetius, sed est
dus in rebus, nam lepiditatum tem-
stiuararitas, vrbanitaq; peroppo-
na permittitur. Quædam enim le-
ris, & salis genera accusabilia om-
non sunt, cum videlicet ridendi
tiis virtus ipsa fit grandior, &
quam abiecto hoste triumphat
tor: arridentque leniter, non can-
nantur auditores. Exultat popu-
quasi adepta victoria, gaudetq;
magis, quàm corpore, neque tam
ueritas dissoluitur, quàm mentes
larantur. Caueat tamen prudens
tor, ne paulatim eò res deueniat,
histrionis fiat, & mimus, falsa que
tionis, tanquam procellæ impetu
piatur, & seueritatis clauum an-
tat, quæ quàm sit veritatis gem-
na, vox ipsa demonstrat. Hoc
tem illis euenire solet, qui nimis

flores sunt, & minutissima conse-
 rantur. Nam vitæ quotidiana ex-
 pressio, & morum alienorum imita-
 tio ex comœdia, quæ eius naturalis
 sedes, in concionem veluti in ho-
 spitium, domumq; alienam temerè
 accersenda non est, quædam enim,
 cuiusmodi sunt, vt finerisu neque dici
 neque reprehendi possint, eaque fe-
 liciter, & prudens concionator, vt
 quosdam religiosæ orationis, atque
 orationis scopulos declinabit. Vale
 Iuliano, beneque spera, nam quia
 Sapientis verissima illa vox est, *anima,*
que bene dicit, impinguabitur, & que ine-
bria, ipsa quoque inebriabitur, cum Da-
uide tibi canere licebit, non abscondi
miserordiam tuam & veritatem tuam à
consilio multo, tu ergo Domine, ne longè fa-
ciat miserationes tuas à me.

Prover. 11.

psal. 39.

ANTONIO PROSPERO.

De actionis dignitate.

DEMONSTRATIONEM tanti *Cicero lib.*
 Demosthenes faciebat, vt pri- *3. de orat.*
 mas, secundas, & tertias illi
 tribue-